

KVÆGAFGIFTSFONDEN

Budgetredegørelse 2015

Kvægafgiftsfondens budget for 2015 er baseret på en afgiftsforøgelse på to kr. pr. dyr. fra 28 til 30 kr. med virkning fra og med den 29. december 2014, idet Fonden, trods faldende indtægter som følge af en lavere overførsel og lavere tilskud fra Promilleafgiftsfonden end i 2014, ønsker at opretholde bevillingsniveauet med henblik på at foretage de i branchen ønskede investeringer.

Fonden støtter 27 projekter i 2015. På de følgende sider findes projektbeskrivelser i henhold til nummereringen i budgetskaemaets 'supplerende oplysninger'.

KVÆGAFGIFTSFONDEN

Indhold:

Kødblandens Fællesråd	3
1. Styrket afsætning af okse- og kalvekød i Danmark	3
2. Markedsinformation og statistik	3
3. International afsætning af oksekød.....	3
4. Driver-analyse og branche workshops.....	3
5. International afsætning af oksekød til Sverige	4
6. Oksekødets miljømæssige bæredygtighed - kommunikation af resultater.....	4
7. Fødevarerikkerhed og veterinære forhold (tidligere Sygdomsforebyggelse)	4
8. Overvågning via slagtedata	4
9. Veterinært og fødevarerikkerhedsmæssigt udviklingsprojekt	5
10. Styrket forskning, innovation og uddannelse – oksekød	5
Videncentret for Landbrug	5
11. Overvågning, forebyggelse og håndtering af smitsomme kvægsygdomme.....	5
12. Årsagssammenhænge for mycoplasma bovis (MB)	6
13. Mycoplasma bovis i slagtekalvebesætninger	6
14. Strømlining og produktionsforbedring i slagtekalveproduktionen	7
15. Effektiv og lønsom naturpleje.....	7
16. QS til dansk oksekød.....	7
17. Hold sundheden inde og sygdommene ude – DEMONSTRATION	8
18. Hold sundheden inde og sygdommene ude – UDVIKLING.....	8
Århus Universitet	9
19. Billig fodring af slagtekalve – konsekvenser for klimaaftryk, sundhed og økonomi.....	9
20. Reproduktions- og avlsmæssige muligheder for forbedret kødproduktion.....	9
21. Værktøj til beregning af mælke og kødproduktionens klimaaftryk.....	9
22. Mindre metanudslip med oregano i foderet til malkekøer.....	10
Teknologisk Institut / DMRI.....	10
23. Innovativ detailpakning 2.0 - optimering af gasblandinger	10
24. Måling af fedtmarmorering for oksekød med god spisekvalitet I	11
25. Registreringssystemer for slagtedata fra kvæg	11
Klassificeringsudvalget	11
26. Kontrol med vejning, klassificering og afregning af kvæg.....	11
Økologisk Landsforening	11
27. Økologisk græskalv.....	11

Kødbranchens Fællesråd

1. Styrket afsætning af okse- og kalvekød i Danmark

Projektet understøtter en øget afsætning af såvel konventionelt som økologisk okse- og kalvekød. Det sker ved at kommunikere på tre arenaer:

1. BtB: indsatsen sigter mod at fastholde og forbedre oksekødets præference og profil blandt BtB-målgruppen (detail og foodservice).
2. Faglige markedsaktører: fokuserer på kommunikation om sundheds-, ernæringsmæssige og kulinariske
3. kvaliteter ved oksekødet til faglige markedsaktører, ernæringsprofessionelle, fagfolk, forskere, patientforeninger og mv.
4. Forbrugerkommunikation: skal sikre faglig og saglig information til forbrugerne inden for de emner, der optager den moderne forbruger. Samtidig leveres brugbare tips og tricks, så forbrugeren opnår det bedst mulige resultat med kødet.

2. Markedsinformation og statistik

Projektets formål er

- at sikre optimal og relevant orientering om markeds- og prisforhold til oksekødsektoren – blandt andet i form af faste nyhedsbreve og løbende opdateringer på Landbrug & Fødevarers hjemmeside,
- at analysere udviklingen i oksekødsmarkedet på kort og langt sigt,
- at analysere forbrugstendenser på hjemmemarkedet og nærmarkeder
- at levere ugentlige prisoplysninger til Danmarks Statistik og EU-Kommissionen

Projektet består i at analysere og orientere om udviklingen på oksekødsmarkedet både i Danmark og internationalt. Der kigges på tendenser i forhold til at forbedre oksekødssektorens konkurrencesituation i fremtiden.

Projektaktiviteterne medvirker til at skabe markedsindsigt med henblik på at understøtte markedsføringsaktiviteter, afsætningsfremme og salg af oksekød.

3. International afsætning af oksekød

Projektet tager sit udgangspunkt i Kvægafgiftsfondens strategi på indsatsområdet kvalitetsforbedringer, især aktiviteter om generisk afsætningsfremme af oksekødsprodukter. Projektets formål er derfor at styrke og/eller forbedre oksekødssektorens generelle position på de internationale kødmarkeder via afsætningsfremmende aktiviteter samt med fokusering på konkurrencebilledet på de internationale markeder.

Målet er at sikre den størst mulige markedsadgang på attraktive markeder for okse- og kalvekød, med særlig fokus på Nordafrika/Mellemøsten (altså MENA-landene) samt Fjernøsten, ligesom adgangen til eksisterende tredjelandsmarkeder, ex-Sovjetunionen og Europa, skal fastholdes og gerne udbygges.

Projektet støtter derfor styrkelse og forbedring af oksekødssektorens markedsposition på en række udvalgte tredjelandsmarkeder, via afsætningsfremmende aktiviteter og fokus på det eksisterende konkurrencebillede på de internationale oksekødsmarkeder, herunder løbende kortlægning af potentielle markeder.

4. Driver-analyse og branche workshops

Projektet understøtter en øget afsætning af såvel konventionelt som økologisk okse- og kalvekød i Danmark. Driver-analyse gennemføres for at undersøge, hvilke parametre, der særligt er med til at skabe holdninger hos forbrugeren om okse- og kalvekød.

Analysen bruges som udgangspunkt i workshopaktiviteter for branchen, hvor branchen selv udpeger hovedindsatsområder og lægger strategi for forbrugerkommunikationen.

Dermed hænger projektet tæt sammen med projektet for styrket afsætning af okse- og kalvekød i Danmark - Forbrugerkommunikation.

KVÆGAFGIFTSFONDEN

5. International afsætning af oksekød til Sverige

Projektets formål er at understøtte afsætningen af konventionelt og økologisk okse- og kalvekød på det svenske BtB-marked samt at fastholde og udbygge købspræferencen for produktet blandt målgrupperne på markedet.

Projektets afsætningsfremmende aktiviteter er målrettet BtB-segmentet (primært detail, sekundært foodservice og industri) ud fra en vurdering af disse segmenters konkrete indflydelse på kødets afsætning i Sverige. Aktiviteterne omfatter nyhedsbreve, webkommunikation, seminar og dialogmøder med markedsaktører.

Kommunikationen med disse segmenter omfatter parametrene dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed, sporbarhed, kvalitet og bæredygtighed. Gennem målrettede aktiviteter og dialog med målgrupperne, skal projektets samlede aktiviteter bidrage til et større kendskab til okse- og kalvekød og herigennem sikre, at der skabes en positiv påvirkning af målgruppernes indkøbskriterier og en købspræference for okse- og kalvekød.

De nævnte parametre er valgt på baggrund af en analyse om målgruppernes indkøbskriterier på markedet.

6. Oksekødets miljømæssige bæredygtighed - kommunikation af resultater

KAF har i 2013 og 2014 støttet afdækning og analyse af oksekødets bæredygtighed – med fokus på miljø- og klimabelastning i dansk oksekødsproduktion.

Bæredygtighed har fortsat stor bevågenhed og der vil derfor også i 2015 være behov for at kommunikere om og følge op på projektets resultater. Alt efter hvad resultaterne viser, når de foreligger ultimo 2014 vil en målrettet kommunikationsindsats i 2015 være aktuel.

Indsatsen vil være afvikling af en temadag for oksekødssektoren om perspektiverne i bæredygtighed, og en løbende kommunikation omkring projektets resultater.

7. Fødevarer sikkerhed og veterinære forhold (tidligere Sygdomsforebyggelse)

Projektets formål er at sikre oksekødssektoren en kontinuerlig adgang til viden og et velfungerende beredskab med hensyn til veterinære- og fødevarer sikkerhedsmæssige aspekter.

Projektets aktivitet er en faglig/teknisk videns indsamling og formidling til oksekødssektorens aktører. Viden som er af afgørende betydning for fortsat opretholdelse af et højt fødevarer sikkerhedsmæssigt niveau samt kvalitet og derved tillid til oksekødsproduktionen.

Projektet er dermed et væsentligt bidrag til, at oksekødssektoren fortsat kan tilbyde forbrugerne adgang til sunde produkter fra kalve- og oksekødsproduktionen.

8. Overvågning via slagtedata

Projektet er et afgørende redskab i forbindelse med sundhedsovervågningen og udarbejdelse samt afprøvning af beredskabsplaner, idet datasystemet giver indikationer om kvægbestandens sundhedstilstand.

Projektet indeholder en række delelementer:

1. I sektoren opsamles slagtedata for alle kreaturslagtninger på autoriserede slagtesteder i Danmark. Slagtedata indeholder såvel obligatoriske som frivillige oplysninger fra kreaturslagterierne eksempelvis klassificeringsdata, priser, sygdomskoder osv.
2. Der gennemføres kontrol af korrekt udtagning/indsendelse af BSE-prøver samt med modtagelse af prøvesvar. Ved fejl gives meddelelse til den pågældende virksomhed pr. mail. Hvis fejl ikke rettes, så følger Landbrug & Fødevarer (L&F) op på sagen.
3. Der gennemføres kontrol med udtagning af målrettede blodprøver. Evt. mangler/fejl rapporteres til L&F, som sørger for genudpegnings af besætningen til blodprøvetagning.
4. Gennem tilpasning/ændring af programmer udvikles driften mod øget brugervenlighed og digital kommunikation med andre aktører og systemer. Der kan ved øget brug af digital formidling af data opnås større sikkerhed i anvendelsen af de data, der ligger i Slagtedatabasen for Kvæg.
5. Dataindsamlingen sker med kontinuerlig opmærksomhed på at effektivisere og rationalisere processerne via yderligere automatisering og koordinering i videst muligt omfang.

KVÆGAFGIFTSFONDEN

9. Veterinært og fødevarerikkerhedsmæssigt udviklingsprojekt

Projektets formål er, at sikre et samlet videns grundlag i relation til egenkontrol, hygiejne og proces samt kødkontrol således, at der opnås høj grad af fødevarerikkerhed, bedst mulig sygdomsforebyggelse samtidig med optimal anvendelse af råvaregrundlaget. Projektet fokuserer på vidensindsamling, evaluering og optimering af arbejdsgange samt ressourcer som sektoren anvender indenfor følgende 3 indsatsområder;

Kødkontrol

Gennem indsamling af faglig-teknisk viden søges kontinuerligt at evaluere og optimere kontrolparameter og arbejdsgange i relation til kødkontrol.

Råvaregrundlag, anvendelse af sidestrømme (alle biprodukter)

Sidestrømmene (alle bi-produkter) skal søges anvendt på den mest optimale måde hvad angår fødevarerikkerhed, dyresundhed, madspild og afsætningsmuligheder. Aktiviteten fokuserer på en kontinuerlig videns indsamling, evaluering og optimering, for så vidt angår anvendelse af sidestrøms produkter således, at alle dele af råvaregrundlaget anvendes, og mindst muligt går til spilde.

Egenkontrol, hygiejne og processer

Med denne aktivitet indsamles, evalueres og formidles viden vedrørende egenkontrol i relation til hygiejne og processer.

10. Styrket forskning, innovation og uddannelse – oksekød

Projektet er ikke omfattet af statsstøttereglerne, da det vurderes, at det ikke har markedsmæssige konsekvenser og derfor ikke påvirker konkurrenceforholdene.

Projektet har til formål at øge samspillet imellem erhverv, GTS og videninstitutioner på kreaturslagteriområdet og relaterede brancher for derved at styrke og initiere innovation og forskning på området til gavn for okekødens konkurrenceevne. Desuden ses der et behov for hhv. at styrke de kødfaglige universitetsuddannelser, at brande kødbranchen tydeligere samt at rekruttere flere studerende, for dermed at øge rekrutteringsgrundlaget til erhverv og videninstitutioner.

Projektet har kørt siden 2012, og er hovedsageligt generisk for de tre kødbrancher (okse, svin og fjerkræ).

Projektet består af fire indsatsområder:

- Øget og styrket forskning
- Styrket innovationskraft
- Mere og bedre kødfaglig universitetsuddannelse
- Branding og rekruttering til universitetsuddannelser, der er relevante for erhvervet.

Videncentet for Landbrug

11. Overvågning, forebyggelse og håndtering af smitsomme kvægsygdomme

Projektet er ikke omfattet af statsstøttereglerne, da det vurderes, at det ikke har markedsmæssige konsekvenser og derfor ikke påvirker konkurrenceforholdene.

Projektets formål er at:

- sikre den lovomfattede og frivillige overvågning for smitsomme kvægsygdomme (IBR, BVD, Salmonella Dublin, B-streptokokker)
- dokumentere et højt veterinært stadi i Danmark med henblik på at sikre eksporten.
- sikre detektion af indslæb af de nævnte infektioner, så beredskabet hurtigst muligt kan iværksættes

KVÆGAFGIFTSFONDEN

Aktiviteterne omfatter overvågningen af lovomfattede smitsomme kvægsygdomme, samt det handlingsorienterede beredskab, der aktiveres i forbindelse med mistanke om eller konstateret smitte med alvorlige epidemiske sygdomme hos kvæg. En række emneområder, der har betydning for risikoen for introduktion af denne type infektioner, herunder smittebeskyttelse, er også en del af aktiviteten. Det drejer sig om risikohåndtering i forbindelse med import, eksport, mere generelt transport af levende dyr og fodermidler indenfor og udenfor landets grænser. Branchens erstatningsordning i tilfælde af udbrud af smitsomme sygdomme er også omfattet heraf. Kvægbrugets fødevarer- og zoonoseberedskab vedrørende primærproduktionen ligger ligeledes i denne aktivitet. Endvidere er formålet at koordinere dokumenteringen af kvalitet og sygdomsforhold i kvægproduktionen via samarbejde med de veterinære laboratorier. Projektet finansierer vask og desinfektion af køretøjer, der returneres fra udlandet efter dyretransporter jf. krav i Danish Transportstandard.

12. Årsagssammenhænge for mycoplasma bovis (MB)

Mycoplasma anses for at være en vigtig medvirkende årsag til en lang række sygdomsforløb hos kvæg og andre dyrearter. I udlandet er infektionen primært kendt som årsag til smitsom yverbetændelse, mens andre former for Mycoplasma infektioner kun ses lejlighedsvist. På enkeltdyrsniveau udvikler infektionen sig forskelligt: visse dyr udvikler kliniske symptomer, mens andre kan udvikle sig til kroniske smittebærere uden kliniske symptomer. Erfaringerne i nylige danske besætningstilfælde adskiller sig ved at have en meget stor og atypisk andel af ledsymptomer.

Det overordnede formål med projektet er at afklare betydningen af MB når den smitter led, yvere og lunger. Det er tillige et formål at begrænse konsekvensen af infektion med MB på individ- og besætningsniveau.

De specifikke formål med projektet er følgende:

- at karakterisere MB-isolater, der stammer fra kliniske tilfælde af hhv. yver-, led og lungebetændelse.
- at øge forståelsen af diagnostiske testresultater (bakteriedyrkninger, PCR og antistofundersøgelser på individniveau samt PCR og antistofundersøgelser på besætningsniveau).
- at tilvejebringe ny viden om faktorer, der påvirker risikoen for at besætninger eller enkelt dyr i besætninger bliver inficeret eller udvikler kliniske symptomer på infektioner forårsaget af MB.
- at tilvejebringe ny viden, der kan nedbringe risikoen for eller konsekvenserne af smitte indenfor og mellem kvægbesætninger.

13. Mycoplasma bovis i slagtekalvebesætninger

Hovedformålet er at understøtte profitabel produktion af slagtekalve i DK, gennem udvikling af ny viden om Mycoplasma bovis og demonstration af effekten af implementering af denne viden i produktionen og rådgivningen. Fokus i projektet er sygdomsforebyggelse og målrettet bekæmpelse af infektion med Mycoplasma bovis og andre luftvejsinfektioner. Projektets formål falder derfor indenfor fondens indsatsområder vedr. "Fødevarer- og Sundhed" og "Kvalitetsforbedringer".

Projektets konkrete formål er, at udrede betydningen af infektion med Mycoplasma i danske besætninger med slagtekalve. Der gennemføres følgende aktiviteter:

- Undersøgelse af udbredelsen af sygdom relateret til Mycoplasma bakterien i danske slagtekalvebesætninger, samt medvirke til en større forståelse for sammenhængen mellem MB-relateret sygdom og efterfølgende tilvækst
- Afklaring af muligheder for diagnostik af Mycoplasma bovis luftvejsinfektion hos slagtekalve, herunder obduktion, samt brug af relevant differential-diagnostik
- Udbrede kendskabet til håndterings- og managementprocedurer (smittebeskyttelse m.m.), der kan reducere betydningen af infektionen i slagtekalvebesætninger, herunder betydningen af indkøb fra leverandører med forskellig Mycoplasma -status.

KVÆGAFGIFTSFONDEN

14. Strømlining og produktionsforbedring i slagtekalveproduktionen

Forbedret produktion gennem fodring og management

Arbejdspakken vil vurdere og analysere hvad de bedste slagtekalveproducenter i Danmark og de bedste slagtekalveproducenter i vores nærmeste lande gør for at ligge i top på kalvenes tilvækst, fodring, sundhed og økonomi. På basis heraf fremstilles den ideelle kraftfoderblanding til slagtekalve.

Punktvejning af kalve

Arbejdspakken vil bestemme tilvæksten blandt kalve i en række slagtekalvebesætninger ved strategiske "punktvejninger" gennem produktionsperioden. Herved dannes et billede af produktionseffektiviteten. Periodevise afvigelser i.f.t. velkendte optimale vækstkurver sammenholdes med viden om bl.a. sygdomsforekomst, ændringer i management og fodring med henblik på fejlfinding og produktionsoptimering via målrettet rådgivning.

Såleblødninger hos slagtekalve

Såleblødninger forekommer hyppigt hos tyrekalve under afkomsprøvning og kan potentielt være en væsentlig belastning også for slagtekalve. I projektet undersøges forekomsten og betydningen af såleblødninger i udvalgte slagtekalvebesætninger.

Erfaringer fra Holland

Arbejdspakken vil med udgangspunkt i en studietur udarbejde en grundig research af, om produktiviteten i dansk slagtekalveproduktion kan øges via inspiration fra den succesfulde hollandske slagtekalveproduktion og hvilke indsatsområder der evt. skal prioriteres for at strømline produktionen i Danmark.

15. Effektiv og lønsom naturpleje

Projektets formål er at fremme en effektiv og lønsom naturpleje vha. kreaturer gennem faglige aktiviteter, der bidrager til bedre tilskudsmuligheder, oplysning om tilskudsoptimering, mere fair kontrol af naturplejeindsatsen, information til landmænd om god management og rationel drift ved naturpleje, samt øget værditilvækst ved optimal slutfodring af de kreaturer, der udfører naturplejen. Udredning af særlige udfordringer ift. kontrol med økologiske arealer og/eller økologiske kreaturer inddrages i projektet.

Der gennemføres følgende aktiviteter:

1. Gennemskuelig naturpleje: arbejde med kontrol, evaluering af ny kontrolmodel vedr. fast græsningstryk kontra tæt lav plantedække, evaluering af anvendeligheden af det nye HNV indeks.
2. Udegående dyr: udredning af løsningsmuligheder for krav om læskur eller skygge, herunder en mere gennemsigtig kontrol, ikke mindst i forhold til kontrollen på økologiske bedrifter.
3. Bedre rådgivning: den lokale rådgivning skal styrkes og videreudvikles gennem netværk, ERFA grupper og uddannelse. Faktaark vedrørende naturpleje opdateres, og nye faktaark udarbejdes efter behov – f.eks. et faktaark om problemstillinger med økologiske arealer og/eller kreaturer.
4. Økonomisk benchmarking: hvad gør de, der tjener penge på naturpleje (græsning og/eller kød)? Samt en analyse af nøgletal fra naturplejebedrifter, der tjener penge på græsning sammenlignet med dem, der tjener penge på kød.

16. QS til dansk økse kød

Formålet med projektet er lave en grundig benchmarkanalyse og vurdering af reglerne bag de danske produktionsforhold sat op mod det tyske kvalitetssikringsystem QS (Qualität und Sicherheit) og foretage mulige tilpasninger af danske produktionsforhold for at opnå QS status.

Målet er at give danske okse- og kalvekødsproducenter mulighed for at søge godkendelse til QS, således at deres produkter kan afsætte på det tyske marked samt på andre markeder, hvor QS standarden anvendes.

KVÆGAFGIFTSFONDEN

Projektet dækker både selve benchmarkingen, oversættelse af nødvendige dokumenter til tysk samt den efterfølgende eventuelle tilpasning af de danske forhold, for at dansk okse- og kalvekød ligeledes kan opnå QS standarden.

17. Hold sundheden inde og sygdommene ude – DEMONSTRATION

Projektet støttes med hjemmel i RFO 1305/2013 Om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikter/Det danske landdistriktsprogram/Erhvervsudviklingsordningen.

Projektets formål er at nedbringe risikoen for smitteoverførsel til danske kvægbrug, så det høje sundheds- og produktionsniveau kan fastholdes og udbygges. Set i dette lys er effektiv national, regional og besætnings-specifik smittebeskyttelse at betragte som aktiv risikostyring og dermed en central parameter, jævnfør Kvægs vision om at dansk kvægbrug skal være EU's mest konkurrencedygtige.

I projektperioden, der strækker sig frem til afslutningen af 2016 gennemføres en række demonstrationsaktiviteter, der er målrettet smittespredning inden i besætningen (intern smittebeskyttelse) og målrettet forhold, der har betydning for smittespredning mellem besætninger (ekstern smittebeskyttelse).

Der gennemføres følgende demonstrationsaktiviteter:

- Demonstration af principper, fokusområder og muligheder vedrørende praktisk smittebeskyttelse på besætningsniveau ved hjælp af et staldskole/erfagrups koncept målrettet smittebeskyttelse
- Demonstration af effekten af tilstrækkelig rengøring og/eller desinfektion, herunder vejledning om korrekt fremgangsmåde og relevante fokusområder
- Demonstration af, at visuel information om konkrete smitterisici på besætningsniveau øger personalets forståelse for risici forbundet med dårlig smittebeskyttelse

Aktiviteterne koordineres med projekt "Hold sundheden inde og sygdommene ude – UDVIKLING".

18. Hold sundheden inde og sygdommene ude – UDVIKLING

Projektet støttes med hjemmel i RFO 1305/2013 Om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikter/Det danske landdistriktsprogram/Erhvervsudviklingsordningen.

Projektets formål er at nedbringe risikoen for smitteoverførsel til danske kvægbrug, så det høje sundheds- og produktionsniveau kan fastholdes og udbygges. Set i dette lys er effektiv national, regional og besætnings-specifik smittebeskyttelse at betragte som aktiv risikostyring og dermed en central parameter, jævnfør Kvægs vision om at dansk kvægbrug skal være EU's mest konkurrencedygtige.

I projektperioden, der strækker sig frem til slutningen af 2016 gennemføres en række udviklingsaktiviteter, der er målrettet smittespredning inden i besætningen (intern smittebeskyttelse) og målrettet forhold, der har betydning for smittespredning mellem besætninger (ekstern smittebeskyttelse):

- Udvikling af en manual for "best practice" for håndtering af risikofaktorer for smittespredning internt i besætninger/bedrifter.
- Udvikling af et beslutningsstøtteværktøj til analyser af flyttemønstre, der øger risikoen for introduktion af smitte mellem besætninger.
- Der udvikles og demonstreres et uddannelsesforløb for rådgivere og dyrlæger, for at gøre dem i stand til at give tilstrækkelig rådgivning om smittebeskyttelse på både eksternt og internt niveau.
- Udvikling og demonstration af retningslinjer for fysiske forhold i besætninger, der tilgodeser god eller optimal smittebeskyttelse under forskellige produktionsvilkår, herunder udvikling af et værktøj til prioritering af elementer, der har med smittebeskyttelse at gøre, ifm. projektering ved nyetablering eller udvidelse.

Aktiviteterne koordineres med projekt "Hold sundheden inde og sygdommene ude – DEMO".

Århus Universitet

19. Billig fodring af slagtekalve – konsekvenser for klimaaftryk, sundhed og økonomi

Vi har for nærværende kun yderst begrænsede data for klimapåvirkningen ved okse- og kalvekødsproduktion i Danmark, og viden om hvordan belastningen kan reduceres via fodringen. Projektets formål er at fastlægge konsekvenserne af at anvende en billig fodring af slagtekalve og ungtyre baseret dels på hjemmeavlet foder og dels på alternative billige fodermidler fremfor traditionelt indkøbt pelleteret kraftfoder på dyrenes sundhed, produktivitet, slagtekalve kvalitet og klimapåvirkning samt på totaløkonomien.

Der gennemføres forsøg med 4 meget forskellige foderrationer til slagtekalve. Blandt de alternative og billige fodermidler indgår rug, kornbærme, kolbemaajsensilage og græsensilage. Fodringernes effekt på tilvækst og metanproduktion måles. Relevante alternative fodringer afprøves i slagtekalvebesætninger for at måle effekter på produktion og sundhed. De økonomiske og klimamæssige konsekvenser beregnes. Effekten på kort sigt bliver dokumentation af fodringernes betydning på væsentlige produktionsparametre til brug i markedsføring af den danske slagtekalve- og ungtyreproduktion på eksport- og hjemmemarked. På det mellemlange sigt vil det betyde opretholdelse og udvidelse af den danske kødproduktion med arbejde for primær- og følgeerhverv. På langt sigt kan resultaterne anvendes til dokumentation af slagtekalve- og ungtyreproduktionen på en objektiv faglig måde mht. krav til dyreenheder, klimapåvirkning og dyrevelfærd.

20. Reproduktions- og avlsmæssige muligheder for forbedret kødproduktion

Det overordnede formål med projektet er at bidrage til en lønsom okse- og kalvekødsproduktion i Danmark, således at eksport af småkalve eller aflivning af disse minimeres, trods de ændrede økonomiske forudsætninger, som slagtekalve/oksekødssektoren udsættes for ved et bortfald af EU-tilskud. Projektets indhold har elementer, som virker på både kort og langt sigt. Effekten vil på kort sigt være en optimering af strategierne for produktion af krydsningskalve, og dermed en forøget produktion af krydsningskalve med et potentiale på en merindtægt på 80 millioner kr. årligt til primærproducenterne. På længere sigt vil kødproduktionsegenskaberne hos både slagtekalve og slagtekøer kunne øges ved anvendelse af de forventeligt positive avlsmæssige sammenhænge imellem kødproduktionsegenskaber og funktionelle egenskaber. Nytteeffekten skabes ved den nye information om produktion af krydsningskalve, som skabes i projektets forsøgsdel, kædet sammen med en optimering af allerede eksisterende viden og nye optimeringsredskaber på området. Disse informationer skrives sammen i en brugermanual for anvendelse af kødkvægssæd i malkekvægsbesætninger. Effekten på det lange sigt opnås ved, at de genetiske sammenhænge imellem kødproduktionsegenskaber beregnes, da det er forudsætningen for, at kødproduktionsegenskaberne kan anvendes som informationsegenskaber for de funktionelle egenskaber.

21. Værktøj til beregning af mælke og kødproduktionens klimaaftryk

Et af Kvægafgiftsfondens indsatsområder i 2015 er at bidrage til en lønsom og bæredygtig produktion af oksekød, hvor kødet bliver produceret med minimal miljøpåvirkning, herunder emission af klimagasser. Hvis landmanden skal reducere klimapåvirkningen fra oksekødsproduktionen, må han kende den samlede klimaeffekt af et givet tiltag. Det komplekse samspil mellem kødproduktionen, foderproduktionen og gødningshåndteringen samt de forskellige emissioner relateret hertil, gør det vanskeligt at forudsige klimaeffekter af et givet tiltag. De eksisterende klimamodeller er velegnede til at beregne en bedrifts aktuelle klimaaftryk, men er ikke velegnede til at beregne effekten af tiltag til at reducere klimaaftrykket.

Formålet med dette projekt er at udvikle en model, som kan implementeres i de eksisterende værktøjer til foderplanlægning (NorFor), således at landmænd og konsulenter kan sikre, at den planlagte kvægfodring både er rentabel og reducerer klimapåvirkningen. I projektet udvikles en model, hvor de seneste års forskningsresultater inden for klimaområdet samles og løftes op på bedriftsniveau. Modellen udvikles i

KVÆGAFGIFTSFONDEN

overensstemmelse med kravene i NorFor, således at den senere kan implementeres heri. Modellen til beregning af bedriftens klimaaftryk opbygges i moduler, hvilket sikrer en hurtig implementering af ny viden.

Det vigtigste produkt fra dette projekt er et planlægningsværktøj, som kan bruges til at bestemme, hvordan man opnår mindst mulig klimapåvirkning fra kvægbedriften. Det nye ved dette værktøj er, at det kan beregne bedriftens samlede klimaaftryk for en planlagt produktion, samt bestemme effekten af tiltag på bedriften til reduceret klimaaftryk, hvilket ikke er muligt med nuværende klimaværktøjer. Det nye værktøj kan bruges i planlægningsituationen til at bestemme, hvordan man kan reducere klimaaftrykket fra kvægbedriften. Projektets samlede resultat for dansk kvægproduktion forventes at give mulighed for en betydelig reduktion i klimaaftrykket, samtidig med at produktionen er rentabel.

22. Mindre metanudslip med oregano i foderet til malkekøer

Ifølge udkastet til EU's luftdirektiv skal den samlede danske emission af metan reduceres med 24 % i 2030 i forhold til 2005. Den økologiske mælkeproduktion ønsker at påtage sig sit ansvar i forhold til at reducere klimabelastningen, men er udfordret. Det skyldes at "de lavt-hængende frugter" i form af højt indhold af stivelse i rationen og god grovfoderkvalitet allerede er plukket, samtidig med at velkendte strategier som f.eks. tilskud af fedt eller nitrat er problematisk i praksis eller ikke tilladt. Der er derfor behov for at tænke i alternative løsninger for at opnå dette markante reduktionsmål hvis vi samtidig skal øge den danske produktion af kød og mælk.

Tilskud af planteekstrakter er et virkemiddel til reduktion af metanproduktionen i vommen, som også er anvendelig i økologisk mælkeproduktion. Oregano har i laboratorieforsøg vist sig at være yderst effektivt. Dansk oregano forventes at have et ekstra højt indhold af de aktive stoffer. Der er imidlertid behov for at fastslå virkningen i malkekoen og få kvantificeret den optimale dosis der kan tildeles under hensyntagen til praktiske og økonomiske forhold.

På baggrund af anvendelse af oregano i rationen har nærværende projekt til formål at anvise fodringsstrategier, som forventes at kunne anvendes både i konventionel og i økologisk mælkeproduktion til reduktion af klimabelastning.

Teknologisk Institut / DMRI

23. Innovativ detailpakning 2.0 - optimering af gasblandinger

Forbrugere har en forventning om, at detailpakket oksekød har en blommet rød farve, hvilket tilgodeses ved at pakke kødet i en atmosfære med et højt indhold af ilt (O₂). Videnskabelige undersøgelser har imidlertid dokumenteret kvalitetsændringer ved modificeret atmosfærepakning (MAP), hvilket skyldes iltens skadelige effekt i form af harskning, tidlig brunfarvning af kødet efter stegning samt reduceret mørhed.

Projektets formål er at udvikle et alternativ til traditionel detailpakning af oksekød i MAP samt at klarlægge betydningen for spisekvalitet og holdbarhed af hakket kød, afhængig af hvilken kølegas der anvendes under skrotning.

Projektet er treårigt og blev påbegyndt i 2013. Aktiviteter for hele perioden dækker over en litteraturopsamling, gennemførelse af en række forsøg samt udvikling af en holdbarhedsmodel. Et litteraturstudie er udarbejdet og belyser gassammensætningens betydning for spisekvalitet af kød generelt. Desuden er gennemført forsøg, der belyser pakkegassens betydning for holdbarhed og spisekvalitet, både for hakket oksekød og bøffer.

I 2015 skal der udvikles et webbaseret værktøj til prædiktation af mikrobiologisk og sensorisk holdbarhed af MA-pakket oksekød. Modellen vil give virksomhederne mulighed for på en nem og hurtig måde, at estimere

KVÆGAFGIFTSFONDEN

holdbarhed, afhængig af lagringstemperaturer og kimtal, og derved give virksomhederne bedre mulighed for at holdbarhedsmærke detailpakket oksekød på et veldokumenteret grundlag.

24. Måling af fedtmarmorering for øksekød med god spisekvalitet I

Formålet med projektet er at anvise omkostningseffektive muligheder for objektiv måling af fedtmarmorering. Kødets indhold af intramuskulært fedt har en betydning for den oplevede spisekvalitet, idet en højere fedtmarmorering bidrager til mere mørt, saftigt og smagfuldt oksekød. I lande som USA og Japan er fedtmarmoreringen derfor en primær parameter for leverandørafregning (USDA-krav), kvalitetssortering og afsætningspris for kødet.

DMRI har for mere end ti år siden udviklet et bærbart målesystem baseret på Elektrisk Impedans Tomografi (EIT) til måling af fedtmarmorering i slagtekroppen. Metoden viste en meget fin sammenhæng ($R = 0,85$, $SEP = 1,0\%$) til kødets indhold af intramuskulært fedt bestemt ved laboratorieanalyse. Udstyret er imidlertid ikke færdigudviklet.

Projektet demonstrerer og sammenligner tilgængelige målemetoder på et udvalg af kreaturkroppe med forventet variation i grad af fedtmarmorering således: EIT, indirekte måling via KKC-2, visuel vurdering med skala.

25. Registreringssystemer for slagtedata fra kvæg

Formålet er at udvikle og tilpasse et slagtedatasystem i henhold til de krav, som stilles ved slagtning af kreaturer. Virksomhederne har med en fælles platform mulighed for at sikre, at slagtedata håndteres ensartet, korrekt og effektivt. Projektet vil varetage udvikling og optimering af systemet, så det på en tidssvarende og effektiv måde tilgodeser behovet for produktstyring og dataopsamling under produktionsforløbet – herunder kommunikation og integration med øvrige systemer for effektiv produktion. Systemet er afgørende for at kunne leve op til kunde- og lovgivningskrav med hensyn til fødevarerikkerhed, korrekt sporbarhed, mærkning og anprisning af produkter. Slagtedatasystemet varetager hensigtsmæssig registrering af væsentlige produktparametre for korrekt håndtering og udnyttelse af de enkelte produkter. Dialog med relevante myndigheder indgår som en del af projektet.

Klassificeringsudvalget

26. Kontrol med vejning, klassificering og afregning af kvæg

Projektet er ikke omfattet af statsstøttereglerne, da det vurderes, at det ikke har markedsmæssige konsekvenser og derfor ikke påvirker konkurrenceforholdene.

På basis af EU-regler og en dansk bekendtgørelse gennemføres uanmeldte tilsyn på alle danske svine- og kreaturslagterier, der slagter mere end 200 svin om ugen og/eller mere end 50 kreaturer om ugen. Endvidere føres tilsyn på hovedparten af de danske svine- og so-slagterier i relation til en række brancheregler og på kreaturslagterier med datagrundlaget for udbetaling af handyrpræmier. Tilsynet med såvel de offentlige regler som branchereglerne skal sikre, at de kvalitetsdata, der danner grundlag for afregning af ca. 22 milliarder kr. per år til de danske svine- og kvægproducenter, er korrekt målt, registreret og anvendt.

Økologisk Landsforening

27. Økologisk græskalv

Projektet er en del af Landdistriktsprogrammet.

Projektets formål er at ophøje økologiske tyrekalve af malkerace fra et restprodukt fra den økologiske mælkeproduktion til et rentabelt økologisk kvalitetsprodukt. I dag er det kun omkring en fjerdedel af de

KVÆGAFGIFTSFONDEN

økologiske tyrekalve, som opfedes inden for den økologiske produktion. Hovedparten af de økologiske tyrekalve af stor race videresælges til konventionel opfødning, mens hovedparten af de økologiske jerseykalve aflives ved fødslen.

Projektets mål er at udvikle et økologisk naturligt kalvekødskoncept, som minimerer produktionsomkostningerne og samtidig optimerer dyrevelfærd og spisekvalitet.

I samarbejde med PIT-hegn og to kalveproducenter udvikles en billig mobil kalvestald med tilhørende elhegn, som let kan flyttes. Der udvikles en afgræsningsmodel, som sikrer en forsyning af frisk græs af ensartet kvalitet, som matcher næringsstofbehovene for tyrekalve i perioden medio april til ultimo november. Der beskrives et system, hvor kalvene ikke afhornes, opdrættes af ammetanter i mælkefodringsperioden og har adgang til udearealer året rundt.

Hos to kalveproducenter afprøves en produktion af to hold økologiske græskalve, som er født henholdsvis april og oktober måned. Kalvene slagtes ved 10-12 måneder med en forventet slagtevægt på 170-190 kilo. Kalvene afsættes af Minneslund - blandt andet til trendsættende restauranter i hovedstadsområdet.